

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.21/1991 a cetățeniei române**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.21/1991 a cetățeniei române, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B204 din 28.04.2009,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii soluționării de către instanța de judecată a cererilor de acordare a cetățeniei române persoanelor fără cetățenie sau cetățenilor străini, precum și în sensul simplificării procedurii de redobândire a cetățeniei române.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, ca și legea supusă intervenției legislative, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative privind instituirea unei proceduri în fața instanței de judecată în cazul acordării la cerere a cetățeniei române cetățenilor străini și persoanelor fără cetățenie, semnalăm că aceasta ar trebui reanalizată, sub următoarele aspecte:

a) Reglementarea propusă pentru art.8¹ ar trebui să fie prevăzută în cuprinsul Capitolului III - Procedura acordării cetățeniei române, de care se leagă tematic, ca art.10³.

În această situație, dispoziția de completare ar trebui inserată înainte de punctul prin care se prevede modificarea art.11, astfel:

„.... La Capitolul III, înaintea articolului 11, se introduce un nou articol, art.10³, cu următorul cuprins:”.

b) Norma din **partea introductivă a actualului art.8¹**, referitoare la posibilitatea depunerii cererii de acordare a cetățeniei „**de la momentul obținerii dreptului de ședere, respectiv al stabilirii domiciliului în România**” nu este corelată cu prevederile art.8 alin.1 lit.a), care stabilește condiția ca solicitantul cetățeniei române să fi domiciliat, în condițiile legii, pe teritoriul statului român de **cel puțin 8 ani** sau, în cazul în care este căsătorit cu un cetățean român, de **cel puțin 5 ani** de la data căsătoriei. Se impune, de aceea, corelarea textelor propuse cu dispozițiile menționate din actul normativ de bază.

c) La actualul **art.8¹ alin.3**, sugerăm reanalizarea prevederii de la lit.a), întrucât în prezent, condiția referitoare la publicarea, pe cheltuiala solicitantului, a extrasului cererii în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, a fost eliminată din reglementarea procedurii de acordare a cetățeniei române, prin modificările aduse Legii nr.21/1991 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.147/2008.

d) Semnalăm că din ansamblul reglementării propuse prin proiect nu rezultă când anume are loc verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la art.8 alin.1 lit.f) și g) în cazul persoanelor prevăzute la alin.1 al acestui articol. Precizăm că, potrivit art.8¹ alin.5, instanța verifică îndeplinirea condițiilor necesare acordării cetățeniei române, **cu excepția celor prevăzute la art.8 alin.1 lit.f) și g)**, iar art.14 alineatul final se referă numai la modalitatea de verificare a acestor condiții în cazul persoanelor care solicită **redobândirea** cetățeniei române.

Este necesară, de aceea, completarea corespunzătoare a proiectului.

e) La actualul **art.8¹ alin.8**, pentru un spor de rigoare normativă, textul ar trebui să se refere la „**hotărârea definitivă și irevocabilă a instanței judecătorești competente**”, și nu la „decizia” acestei instanțe.

f) Semnalăm că norma propusă pentru actualul **art.8¹ alin.10** se regăsește și în cuprinsul art.9 alin.2, această din urmă prevedere stabilind însă competența **tribunalului** de la domiciliul minorului de a decide asupra dobândirii de către acesta a cetățeniei române, și nu a Curții de apel. Pentru evitarea instituirii unor reglementări paralele, propunem eliminarea alin.10 al art.8¹ și completarea proiectului cu un nou punct, care să aibă drept obiect modificarea art.9 alin.2, cu următoarea parte dispozitivă:

„.... Alineatul 2 al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare se va reda textul propus în proiect pentru actualul art.8¹ alin.10.

g) Semnalăm că proiectul nu redă noua forma propusă pentru **art.10**, deși cuprinde norma dispozitivă de modificare a acestui articol. În funcție de soluția legislativă preconizată, este necesară fie completarea corespunzătoare a proiectului, fie eliminarea expresiei „Art.10 se modifică, se completează și va avea următorul cuprins”.

h) Precizăm că **art.10¹** nu poate fi introdus prin prezentul proiect, întrucât a fost deja introdus în cuprinsul Legii nr.21/1991, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2003. Din analiza textului propus pentru acest articol, rezultă că se are în vedere, în fapt, **modificarea** acestei norme. De aceea, este necesară reformularea expresiei „După art.10 se introduce un nou articol, art.10¹, cu următorul conținut”, astfel:

„.... Articolul 10¹ se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În ceea ce privește norma propusă pentru **art.10¹ alin.1**, semnalăm că, în prezent, în urma modificării Legii nr.21/1991 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.36/2009, aceasta are următorul cuprins:

„Foștii cetățeni români **care au dobândit cetățenia română prin naștere sau prin adopție** și care au pierdut-o din motive neimputabile lor sau această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor, precum și **descendenții acestora până la gradul III** pot redobândi ori li se poate acorda cetățenia română, la cerere, cu păstrarea cetățeniei străine și stabilirea domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la **art.8 alin.1 lit.b), c) și e)**”.

Apreciem, de aceea, că se impune reanalizarea soluției legislative propuse, ținându-se seama de dispozițiile în vigoare, astfel încât textele propuse să se integreze în ansamblul reglementării de bază.

La **alin.2 al art.10¹**, precizăm că în prezent art.10 este compus din trei alineate, astfel încât expresia „art.10 alin.2 - 4” trebuie înlocuită cu sintagma „art.10 alin.2 și 3”.

4. La **art.11**, pentru un spor de rigoare normativă, textul ar trebui să se refere la aprobarea cererilor de redobândire sau **de acordare** a cetățeniei române **întemeiate pe dispozițiile art.10 alin.1 și art.10¹**. Precizăm că aceste articole au în vedere posibilitatea obținerii cetățeniei române și de către descendenții foștilor cetățeni români, persoane în cazul cărora nu poate fi utilizată noțiunea de „redobândire a cetățeniei române”, ci aceea de „dobândire” a acestei cetățenii.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate normele din Legea nr.21/1991, propuse a fi modificate prin proiect, care se referă la „redobândirea cetățeniei române”.

5. La **art.12 alin.2**, pentru asigurarea unei reglementări complete, textul ar trebui să se refere și la cererile de **acordare** sau de redobândire a cetățeniei române întemeiate pe dispozițiile **art.10 alin.1**.

6. La **art.13** este necesară actualizarea denumirilor, prin utilizarea expresiilor „Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești”, respectiv „ministrul justiției și libertăților cetățenești”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

În plus, sugerăm reanalizarea eliminării din textul **tezei a doua a art.13 alin.3** a precizării privind caracterul nepublic al ședinței Comisiei, o astfel de soluție legislativă putând fi interpretată în sensul instituirii caracterului public al acestor ședințe. În cazul în care se intenționează adoptarea acestei soluții legislative, pentru un spor de rigoare în reglementare, textul ar trebui să o prevadă în mod expres.

7. Referitor la **art.14**, semnalăm că, în prezent, Legea nr.21/1991 prevede, în art.14 și 14¹, o procedură distinctă de soluționare a cererilor de redobândire sau, după caz, de acordare a cetățeniei române întemeiate pe dispozițiile art.10 alin.1, față de procedura aplicabilă în cazul cererilor întemeiate pe dispozițiile art.10¹. Având în vedere reglementarea actuală, se impune reanalizarea normei propuse în proiect pentru art.14, urmând ca acest articol și art.14¹ să fie modificate sau, după caz, completate, în funcție de intenția inițiatorului.

8. La **art.18** sugerăm reanalizarea textului, avându-se în vedere actuala formă a articolului, astfel cum acesta a fost modificat prin Legea nr.70/2008 și anume:

„Art.18. - Ministrul justiției, constatând îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege, emite **în termen de 30 de zile calendaristice** ordinul de acordare sau de redobândire a cetățeniei române, după caz. Ordinul de acordare sau de redobândire a cetățeniei române se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În cazul în care constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, ministrul justiției respinge, prin ordin, cererea de acordare sau de redobândire a cetățeniei.

Ordinul ministrului justiției de respingere a cererii de acordare sau de redobândire a cetățeniei se comunică solicitantului, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, **în termen de 90 de zile calendaristice de la data emiterii ordinului.**

Ordinul poate fi atacat, în termen de 15 zile de la data comunicării, la secția de contencios administrativ a curții de apel de la domiciliul sau, după caz, reședința solicitantului. Dacă solicitantul nu are domiciliul sau reședința în România, ordinul poate fi atacat, în același termen, la secția de contencios administrativ a Curții de Apel București. **Hotărârea curții de apel este definitivă și irevocabilă**”.

9. La **art.19** este necesară completarea reglementării propuse cu norme privind modalitatea de depunere a jurământului de către persoanele care au **dobândit** cetățenia română potrivit dispozițiilor art.8¹. Menționăm că, în forma propusă prin proiect, textul se referă numai la depunerea jurământului de către persoanele care au **redobândit** cetățenia română.

La **alin.7 al art.19**, semnalăm că alin.1, la care textul face trimitere, nu are în vedere stabilirea vreunui termen. Este necesar, de aceea, ca trimiterea să se facă la dispozițiile alin.2.

La **art.19 alineatul final**, propunem reanalizarea normei, ținând cont de redactarea în vigoare a acestuia, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.147/2008:

„În cazul în care copilul devine major în timpul procesului de soluționare a cererii și până la data dobândirii de către părinți a cetățeniei române, acesta va depune jurământul și i se va elibera certificat de cetățenie distinct”.

10. La **art.20 alin.2**, precizăm că învestirea cu titlu executoriu este specifică numai hotărârilor judecătorești susceptibile de punere în executare, hotărârea prin care se acordă cetățenia română nefăcând parte din această categorie. Este necesară, de aceea, reanalizarea soluției legislative propuse.

Precizăm, totodată, că textul trebuie completat cu reglementarea expresă a modalității de recunoaștere a cetățeniei române în cazul în care persoana căreia i s-a acordat cetățenia română prin parcurgerea procedurii în fața instanței de judecată se află în una din situațiile prevăzute la alin.4 și 5 ale art.20.

11. La **art.21**, apreciem că soluția legislativă propusă ar trebui reanalizată, avându-se în vedere noua formă a textului acestui articol, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.147/2008:

„**Art.21.** - Dovada cetățeniei române se face cu cartea de identitate sau, după caz, cu buletinul de identitate, pașaportul ori cu certificatul prevăzut la art.19 alin.4.

Cetățenia copilului până la vârsta de 14 ani se dovedește cu certificatul său de naștere, însoțit de buletinul ori cartea de identitate, după caz, sau pașaportul oricărui dintre părinți.

În cazul în care copilul este înscris în pașaportul unuia dintre părinți sau, după caz, în buletinul de identitate, dovada cetățeniei se face cu oricare dintre aceste acte”.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Pentru un plus de rigoare normativă, este necesară reformularea **titlului**, astfel:

**„Lege
pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei
române nr.21/1991”**

2. Precizăm că, pentru respectarea art.45 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intervențiile legislative preconizate trebuie structurate într-un **articol unic**, în a cărui parte introductivă urmează a fi menționată legea asupra căreia se intervine, cu toate datele de identificare a acesteia. Prin urmare, este necesară înlocuirea sintagmei „Legea nr.21/1991 se modifică și se completează după cum urmează”, cu următoarea parte introductivă a articolului unic:

„**Articol unic.** - Legea cetățeniei române nr.21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.98 din 6 martie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:”.

În continuare vor fi redate intervențiile legislative asupra elementelor structurale din actul normativ de bază, marcate ca **puncte ale articolului unic**.

Totodată, pentru respectarea prevederilor art.57 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, partea dispozitivă a punctelor subsumate articolului unic trebuie reformulată, după următoarele modele:

- „.... Articolul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”.
- „.... După articolul ... se introduce un nou articol, art...., cu următorul cuprins:”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 552/27.05.2009.

Legea cetățeniei române

- 1 republicare M. Of. nr. 98/6 mar. 2000
Legea cetățeniei române *)*) Republicată
- 2 modificări prin O.G. nr. 84/2001 M. Of. nr. 544/1 sep. 2001 *modifică în mod corespunzător*
Ordonanță privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor aprobată cu modificări și L. nr. 372/2002 M. Of. nr. 447/26 iun. 2002 completări prin
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 167/2001 M. Of. nr. 802/14 dec. 2001 *suspendă pe o perioadă de 6 luni aplicarea prevederilor art. 35*
Ordonanță de urgență privind suspendarea aplicării prevederilor art. 35 din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată aprobată prin L. nr. 225/2002 M. Of. nr. 290/29 apr. 2002
- 4 modificări prin O.U.G. nr. 68/2002 M. Of. nr. 424/18 iun. 2002 *modifică art.36 alin.(2); introduce un alin. nou după alin.(1) la art.10, un alin. nou după alin.(2) la art.18, un alin. nou după alin.(2) la art.20; abrogă art.35*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991 aprobată cu modificări prin L. nr. 542/2002 M. Of. nr. 726/4 oct. 2002
- 5 modificări prin L. nr. 542/2002 M. Of. nr. 726/4 oct. 2002 *introduce un alin nou la art. 18 după alin. (2), un alin nou la art. 20 după alin. (2)*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2002 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991
- 6 modificări prin O.U.G. nr. 160/2002 M. Of. nr. 850/25 nov. 2002 *suspendă pe o perioadă de 6 luni prevederile art. 10 alin. (2) și art. 36 alin. (2)*
Ordonanță de urgență privind suspendarea aplicării unor dispoziții din Legea cetățeniei române nr. 21/1991 aprobată cu modificări prin L. nr. 165/2003 M. Of. nr. 305/7 mai 2003
- 7 modificări prin L. nr. 165/2003 M. Of. nr. 305/7 mai 2003 *aprobă O.U.G. nr. 160/2002 cu următoarea modificare: suspendă pe o perioadă de 6 luni, de la data intrării în vigoare a ordonanței, prevederile art. 10 alin. (2) și art. 36 alin. (2) pentru o nouă reglementare privind redobândirea cetățeniei române.*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 160/2002 privind suspendarea aplicării unor dispoziții din Legea cetățeniei române nr. 21/1991
- 8 modificări prin O.U.G. nr. 43/2003 M. Of. nr. 399/9 iun. 2003 *modifică art.5 alin. 3, art.8 alin.1 lit.a,b,d și i g, art.8 alin.2, art.10, art.11 alin.1, art.12, art.15 lit.a, art.18, art.19, art.20 alin.2, art.36 alin.2, art.39; introduce un nou alineat după alin. 2 la art. 8, art. 10_1, art. 10_2, două noi alineate după alin. 3 la art 20, lit. d la art. 24 alin. 1, alin. 2 la art. 32, un nou alineat după alin. 1 la art.33, art. 37_1.*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991 aprobată cu modificări prin L. nr. 405/2003 M. Of. nr. 721/15 oct. 2003

- 9 modificări prin L. nr. 248/2003 M. Of. nr. 414/13 iun. 2003 *introduce alin. (2) la art. 12, alin.1_1 la art. 13.*
 Lege pentru completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată
- 10 modificări prin L. nr. 405/2003 M. Of. nr. 721/15 oct. 2003 *aprobă O.U.G. nr. 43/2003 și modifică art.5 alin. (3), art.8 alin. (1) lit. b); introduce lit. d) la art. 24 alin. (1)*
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2003 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991
- 11 modificări prin O.U.G. nr. 87/2007 M. Of. nr. 634/14 sep. 2007 *modifică art. 11, art. 12, art. 13, art. 14, art. 16, art. 17, art. 18, art. 19, art. 20, art. 21 alin. 1, 3 și 4, art. 30, art. 31; abrogă art. 15, art. 32, art. 33 și art. 37_1*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991
 aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 70/2008 M. Of. nr. 283/11 apr. 2008
- 12 modificări prin L. nr. 70/2008 M. Of. nr. 283/11 apr. 2008 *aprobă cu modificări O.U.G. nr.87/2007 și modifică art.12, art.13, art.18, art.21 alin. (1)*
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2007 pentru modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991
- 13 modificări prin O.U.G. nr. 147/2008 M. Of. nr. 765/13 nov. 2008 *modifică art. 6 alin. 1, art. 8 alin.2, art. 10, art. 10_2, art. 12 alin. 2, art.14 alin. 2, art. 16 alin.2, art. 19 alin.7, art.21, art. 30 alin.3; introduce alin. 4 și 5 la art. 9; abrogă art. 14 alin. 3*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991
- 14 modificări prin O.U.G. nr. 36/2009 M. Of. nr. 259/21 apr. 2009 *modifică art. 10_1 alin. 1, art. 10_2, art. 13 alin. 3; introduce art. 14_1*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991